

primum recipere pro me, & heredibus meis, ut C. de contrah. & commis. lib. 1. § quae lex est ad hoc nobilis (vbi tamen obitetur monco corrupte l. 2. pro dist. 1. 4. a Bald. citari) quae quidem sententiam, & veram, & receptam esse testantur Alexand. dist. cons. 23. numero 5. lib. 6. & in l. ita stipulans 1. 5. numer. 29. vers. Et hac faciunt, ff. de verb. obligat. & in 1. si testamentum 8. numero vlt. Cod. de inst. & subst. Decius cons. 5. 3. numero 2. ad fin. vers. Non valet, & numer. 3. & 4. tom. 2. & in l. fin. numero 1. 3. vers. Et hoc confirmatur, ff. & cert. petat. Ias. in l. Stipulatio ista 38. 5. si quis ita, ibi 1. num. 2. vers. Similiter, & in l. ita stipulans 1. 5. numer. 6. ff. de verb. obligat. Hypoll. de Marsi. singul. 586. numero secundo, Marin. Freccia (qui in terminis feudi praefato modo concessi loquitur) de subfeud. lib. 2. quæst. 45. a numero 3. vers. Posset tamen, Pinel. in l. 1. numero 11. ad fin. Cod. de bonis matern. Burg. de Paz ad 1. Taur. numero 426. Tellus Fernandez. ad 1. 10. Taur. num. ultim. vers. Nibilemimus, Matienç. ad 1. 8. ultim. lib. 5. compilat. gloss. 3. numero ultim. qui & in emphyteusi memorando concessa Baldi, & sequacium doctrinam intelligent, cum aliis infra. Quia * Text. in dist. 1. 4. procedit in promissione, vel concessione aliqui perpetuo facta, quo causa nominatio, vel declaratio personæ, cuius illa utilitati cedat, non videtur adiecta conditionaliter, sed demonstrativa, & causaliter, vt satis disserit proba similis Text. in l. si mulier 25. Cod. de iure dotis. Si mulier datur à viri dari stipulatur, vt de ea testari possit, cum ordinatio testamenti cogitat, mortis antecedens, tempus significet, nec conditionem, sed causam continet, intentata quoque muliere defuncta stipulacionem committit proficit. Quod ex ipsius non mindis clare significatur Text. in dist. 1. 4. illuc: Ea qua stipulata est, cum moreretur parvæ dimidiata datus cui velit relinquere, reddit sibi cum moreretur eam portem deo stipulata videtur; quasi aperte dixisset, verba cui velit relinquere, que aequivalent illis aliis dist. 1. si mulier, vt de ea testari possit, existabundanti adiecta esse, vt idem quod alias iure inerat demonstraret, nempe vt sibi ipsi iusta relinquent Antonius Gomez. dist. cap. 11. numero 41. Domin. Molin. de Hispan. primogen. libro secundo, cap. 4. numero 62. Caldas Pereira de nominatione emphyteuci. quæst. 9. numero 28. Domin. Ioann. del Castillo quotidianaria contraria, sum. tomo quinto, capite 87. numero 20. & 25. Nicolaus Noalis de transmiss. causa 36. numero secundo & septime. Ut ex his* caendum sit à Steph. Beterrando 37. cors. 90. in 2. primi vol. p. qui in remuneratione bonorum paternorum & fraternorum à filia dotata cum iuramento facta patri stipulanti, & recipiente pro se, & heredibus à se nominandis, contrarium, vt non facta nominatione, tametsi heredibus ab intestato relictis, renunciatio euangelicat, filiaeque ad bona illa regessus pro sua parte detur, securè consuluit; quem merito taxat additio Alexand. consil. 29. numero secundo, litera C, ad verbum reliquiss., versic. Sed causa, libro tertio, & dist. consil. 23. numero tertio, litera D, ad verbum sibi ipsi, libro 6. cui accedit Cald. Pereir. de nominatione emphyteuci. quæst. 7. num. 2. in fine.

Vnde apparet, præfatem Baldi, & sequacium doctrinam, emphyteusi applicaram, dumtaxat procedere ac veram esse in emphyteusi perpetuo aliqui pro se, & personis à se in posterum nominandis concessa, que nominatione non facta, ad heredes transibit, vptore

vptore patrimonialis effecta, quod in feudo fatis discrete significat Marin. Frecc. ubi supra, in quo etiam loquitur, pro heredibus ab intestato licet non nominatis recte respondens, Surd. post alios à se relat. consil. 38. 4. 39. numero 34. Non vero * illa traditio procedit in emphyteusi concessa temporaliter alicui pro se, & duabus personis, quas ipse ante mortem nominauerit, quia tunc adiectio hæc non stat causaliter, sed conditionaliter, non aliter emphyteusi sequentibus personis concedens, quam si ab illo fuerint nominatae, arque ita ex defectu implete conditionis, ob non factam nominationem à concedente requiritam, concessio ipsa penitus evanescit, iuxta tradita sup. numero 31. O. 3. & ulta ibi relatios sic in terminis resoluunt Anton. Gomez dist. numero septimo in 4. conclus. posse medium, versic. Secus vero Emmanuel Costa. dist. numero 16. vers. Sed ego priorem, in fine. Cald. Pereir. dist. quæst. 7. num. 19. in fin. & numero 33. Quare & ab his caendum est, iam memoriae Baldi, & sequacium traditionem generaliter procedere existimantur, nequaquam in emphyteusi perpetuo alicui pro se, & personis nominandis concessa, sed etiam in concessa temporaliter, pro se & quibusdam personis nominandis, ut fecerit Burg. Marc. Salom. de Pace (vir aliqui doctissimus) in dist. l. 1. Taur. à num. 19. iuncto num. 433. Moriquel. de dist. honor. libro primo cap. 8. num. 19. Galpard. Roderic. de ann. redditib. libro secundo, quæst. 12. num. 37. versic. Sin autem (dum emphyteusi hereditarie exemplum indifferenter subiungit in ea, que concessa est pro heredibus, vel pro quibus patet dederit, aut pro certis vitis, aut vocibus, quas nominauerit) Marc. Anton. Genuel. in practic. Ecclesiast. quæst. 81. à num. 1. vers. In contrariam, Dom. Ioannis del Castillo dist. cap. 87. num. 29. post princip. versi. Item etiam, nam procul dubio falluntur per ea, qua diximus. Tametsi * apud Lullianos ea sententia saltem quoad heredem in testamento scriptum, viis videatur nominari, probata sit libro 4. ordinat. 16. in principio l. si quis alicui 27. 8. morte, ff. manut. l. mandatum 15. C. eodem isti. 8. relle vers. Item si adhuc, eodem queque istud l. 12. & 1. tunc quarto & l. 3. 3. tunc. 5. pars. 5. extorquunt utrum ordinarios ubique, Anton. Gab. libro secundo, communis isti. de procurat. conclus. 2. D. Coquart. variar. resolut. libro 1. cap. 14. numer. 1. 6. D. Ferdin. Menochi. de presumptib. lib. 2. iuncto versic. Sed ego, & Cald. Pereir. dist. quæst. 6. a numer. 18. confert, regula Text. in l. lex relictæ, 31. in fine ff. de pignor. Maxime * 42 cum & illud dubitum probabiliter pollet, an is cui nominandi facultas concessa est, qualis in specie proposita fuit Christophorus, qui uxori superest fuit, posse tam alij committere & quamvis pars affirmativa vetior sit, nempe posse cum sive per se sive per alium, speciale mandatum ad hoc habentem, talen nominacionem facere, aut ab aliis sibi nomine factam, rara habere, vt argum. Text. in l. fin. 3. qui fib. chom. 66. ff. de procurat. l. restitu. 37. 3. principio. vers. Item si alius, l. qui ita 66. 5. ff. ad Senatus Consil. Trebellian. & in locum debitorum 17. 007. Idcirco, ff. remittant haberi, docut Barol. in l. Stipulatio 76. numero sexto ff. verberum obligatiōne communiter receptus secundum latonam ibi numero septimo, & alias quos refit, & sequitur Cald. Pereir. de nominat. emphyt. quæstion. 6. numer. 22.

45 Verum adhuc ego procedentem resolutionem temporeandam existimo, ut procedat tantum in emphyteuti merita nominationis temporalis, quemam cum voce, quae ad personas neminem limitatas, sed & penitus incertas refertur, nulla hereditum, vel filiorum, aut cognatorum mentione facta, ita nec hereditaria, nec familiaris, aut mixta dici possit, quippe que ex sola nominatione dependet, quae in non heredem, nec filium, vel coniugium, sed in penitus extraneum fieri potest, atque ita dum illa non sit, emphyteutica concessio, quoad personas nominandas effectum non fortuit, iuxta superioris perpetua, iuxta eam que paulo ante resoluimus, quod si plures sine heredes, inter eos ita distributio fiat, ut vii emphyteuticam adiudicetur, vel fortiori argumento, l. 3, vbi communem resoluti Ies. numero 7. Cod. communia viriusque indicij, vel plus in licitatione offerenti, vel etiam ex iudicis officio illi assignetur, alias in pecunia compensatione facta iuxta Tex. in Litem Labo 2. 1. 3. 1. & 3. 1. M. n. 5. 1. arbitrii, & 1. familia 3. 5. ff. fam. tr. 1. si quis patens 6. 9. si fundus, cum 2. seqq. l. communidinando 7. versic. Vtigal, ff. commun. diuid. 1. 1. l. ad officium 3. Cod. eadem titul. 9. quadam 20. in fin. inst. de off. 3. si familia, versic. Et si alterius inst. de off. ind. 2. titul. 4. libro tr. fin. 1. fin. titul. 1. par. 6. cum his, quae ultra Doctores ubique resoluunt Oinotomus in dist. 5. quedam, sub tract. de off. familia. tr. fin. 2. 1. numero 20. & conf. 1. 6. 1. numero 36. libro primo Aug. Beroius conf. 98. numer. 16. volum. 1. Paul. Emil. Verall. decif. Rota 3. 0. numero 4. part. 1. Thob. Nonius conf. 3. numero quinto qui ad hoc post alios commendant Bald. doctrinam in capite primo §. 1. in fine, qualiter feudum alienari possit, Cephalus conf. 17. 3. numero 17. (cuius ad hoc meminit Henric. Rosenthal de feud. cap. 7. consil. 24. numero 18. vers. Licez) idque late defendat Pereir. de renovatione emphyteuti. 8. ex numero 18. & conf. 4. numero 4. vers. Quia fane limitatio, ac post alios Gab. Pereir. cuius filius decif. 128. numer. secundo ad finem, vers. Et licet dominus Camillus Borrell. in summa decif. parte prima titulo decimo quarto, de

46 consequendu numer. 100. Tamen contrarium, maxime in Ecclesia, aperte sensit Barre & ferre omnes qui cum sequuntur, relati differat. 1. 3. numer. 16. & diff. 1. 3. numer. 16. presertim Abb. numer. 28. vers. Hoc dictum, cuiusque additione, litter. C, limitat. & in cap. bone, in 2. de postulat. Pralat. Nicolaus Millius in reperitorio, verbo emphyteuti finita, Franciscus Aretinus in 1. si mibi, & Tito 110. numero tertio vers. Super quo articulo, ff. de verbis obligat. Iason. conf. 14. numer. 45. volum. 3. Ripa in 1. 1. numer. 9. & 10. versic. Sed tu non tecendas, ff. de privilegi. credit. Socin. imitor. conf. 9. numer. 25. vers. Verum si dominus, volum. 3. Carol. Ruinus sibi contrarius conf. 15. 2. numer. 3. lib. 1. Ludovic. Gozadin. conf. 39. numer. 18. vers. Tertio si vera, & conf. 85. numer. 24. vers. Praterere dato, Minifig. singular. ceteros. 5. obseruat. 16. & ceteros. 6. obseruat. 79. ubique numero ultimo idque virtus ac receptius esse, pluribus aliis relatis, teitanus Paulus Amilius Vellalibus sibi contrarius decisionem, 303. & 304. numero primo part. 1. Anton. Gamma decif. 4. numer. 9. & decif. 387. numer. 2. quos referit ei accedens Camillus Borrellus, sibi quoque contrarius, in summa decisionem part. 1. titul. 33. numer. 291. & 402. Franciscus Viuius opin. 24. 4. inter communias opin. tunc prima, libro quarto, titul. 44. de iure emphyt. numer. 91. vers. Et sententia isidorum, Philippus Portius corculatur, libro primo, conclus. 2. limitat. 4. (qui eti mox in vers. Sed contraria, ex aduerto recensent Décij sententias, cuiusque fundamentum, non tamquam eis videtur adhaere, sed limitationi a se proposito) Anton.

tit. 15.

Gabriel. commun. conclus. lib. 1. titulo primo de iure emphyteu. conclus. 1. numer. 14. (qui & ipse num. seg. Decij opinionem tantum refert, sed non sequitur) Julius Clarus magis in hanc sententiam inclinans, & eam exquirōtem dicendo §. emphyteuti question. 43. in fine; Iosephus Ludovicus decif. Peruinus 1. numero ultimum Surd. conf. 205. numer. 13. volum. 2. Alexand. Trentacinc. varior. resol. lib. 3. resolut. 5. de iure emphyt. numer. 7. Stephanus Gratianus, in Ecclesia loquens, disceptationem fortis, tunc 1. cap. 88. & numer. 5. Alvarus Valaculus latè probans consult. 157. ex num. 17. Henricus Rosenthal de feud. dict. cap. 7. conclus. 24. numer. 17. & 18. in princip. cum relatis lit. T. & V. Marcus Anton. Genuensis, qui sic in Rota Romana iudicatum testatur, eius fundamenta referens, in praxi curia Archiepiscopalis Neapolitana cap. 61. numer. 2. a veti. Sed alteratio (qui & ipse num. seq. limitat stante*) immemoriali consuetudine in contrarium, prout & in Rota indicatum refert.) Domin. Joannes Baptista Valentuella in defensione monitionis contra Venecos 1. part. num. 33. 40. & seqq. Petrus Barboza ad 1. 2. ubi num. 397. C. de praescript. 30. vel 40. annorum limitans, nisi * res scilicet in emphyteutis concessa, postea per emphyteutam fertilis, & fructuosa redditus fuerit, ut tunc eius descendentes, vel proximioribus cognatis, aut heredibus, iuxta superius tradidam distinctionem omnino sit facienda tenetatio, ex his, quae in precedente, diffiriunt. Diximus in solutione ad secundum fundamentum posteriori sententiae.) Qui quidem omnes ex eo potissimum, ac verissime quidem mouentur, quod cum dominus rem emphyteuticam, vel feudalem pro se retinere, vult cellar. praecedentis doctrinae ratio, nec enim * ullam tunc descendentes, vel aliis, quibus renouatione pertinet, ius competit, iniuriant facit, cum bene ordinata charitas incipere debet a se ipso, 1. qui servandarum 14. ff. de praescriptis verbis 1. si quis a liberis 5. 8. de alimentis 2. 5. versic. Qua tendit ff. de liberis agnoscend. vulg. 1. Praeses 6. vers. Cum sit durum, Cod. de servitiat. & aqua, quod iurius bocardiuum ad plura alia expedit Roland. à Valle conf. 1. numer. 57. volum. 3. Ioannes Petrus Surd. conf. 3. 45. numer. 28. & conf. 36. numer. decimo octavo, volum. 3. & decif. 236. numer. 21. & de alimentis titul. 1. quas. 94. numer. 1. & titul. 7. quas. 8. & 29. ubique numero 1. expediti item ego ad 1. contracta 43. ff. de regali inv. capite secundo numero 17. ac nouissime aliis exoriant iuribus, & authoritatibus. Simon V. & Barboza, & Augustin. Barboza ad principia, & axioma iuriis ille lit. C. numer. 21. & ibidem locupletius Gabriel Aluarez numer. 71. eleganta Ciceronis loca pro ea adhuc, hic vero axioms. 42.

Quarta subsequitur declaratio, ut eti dī minus, quicunque sit, non sibi, sed alij rem emphyteuticam, vel feudalem velit si tamen eam iam alij concederit quo tempore illius renouationem ultimi emphyteute, vel feudatarij descendentes, aut consanguinei petunt, heredes, vel non heredes, prout emphyteutis, vel feudum fuerint, aut mixtajam familiaria tantum, vel etiam heres extraneus, ab eo institutus si emphyteutis, vel feudum merita hereditaria sint, iuxta tradita in prima declaratione illi quidem excludantur, i. quia re integra tantum ad huiusmodi renouationem pertinat.

S. 3 admittantur.

admituntur, non vero cum res integra esse deficit per concessionem alij factam, cui ius quæstum est, * nec proinde sine eius culpa auferendum, ut in materia feudali pro regulâ traditum est in capite 1. cum relatis à gl. 1. in principio, de natura feudi libro primo, feudor, sed & generaliter in omni materia in 1. post principium, illuc: *Nec exiguam hominum int suam destrahit, si de his qui sunt sui, vel alieni inv. l. fin. in fin. de part. 1. quod si minor 25. S. Scavola, ff. de minoribus 1. id quod nostrum 11. ff. de reg. inv.*

53 *Adeo* vt nec Princeps quicquam in tertii præiudicium concedere censeat in modo nec de potestate ordinaria possit, l. 1. §. merito 10. & §. quia à Principe 16. ff. ne quid in loco publico, l. 2. rescripta 7. illuc: *Nisi foris sit aliquid, quod non ledat alium, & profitetur, C. de precib. Imperat. offerend. l. nro acut. 4. C. de emancip. liber. optimus Text. in e. grammie 8. de rescriptis in 6. ubi restituatur quis ad gratiam reuocatum; fine tertii interim obtemerit praedictio intelligitur restitutus, cum his, que ultra ordinarios ubique, ac plures alios notarunt Anton. Gomez var. resolut. tom. 3. cap. 1. numero 39. Anton. Gabi. commun. conclusio libro tertio tit. de iure quasit non sollem. conclusio 1. à numero primo, vers. Concursum tamen Menoch. de recip. posse. rem. 10. à numero 10. ad 110. qui elegantes in proposito glossas, & doctrinas commendat. D. Joannes Baptista Valencia conf. 81. numero 101. & 102. & conf. 114. numero 35. & in terminis concessionis feudi à Rege, vel ab aliis dominis facta resolut. Afflitus decif. 33. 4. à numero secundo, relatus ac receptus à Camill. Borrel, è summa decif. 1. pars. iii. 34. numero 421. Accedit his, quod * cum renouationis aquitas in emphyteusi, que locationis species est, specialiter introducta sit contra regulam 1. ne ou 32. C. de locato, sicut eius regulæ limitatio, ut diximus differat. 13. à numero decimo tertio, in ipsius terminis regulæ necessarie accipienda est ut in similis docu. ac probauit differtat. 2. numero 39. & 40. Porro illius l. reg. eo cal pro. cedit, * quo conductor, finito sua conductio- nis tempore concurrit cum alio, locationem pro sequenti tempore petente, ut sibi potius quam illi locatio fiat idque illi co loci negatur, nisi per pactum in sciptis celebratum se ad hoc locatos adstrinxerit, ergo limitatio tradita in emphyteusi, ut ad eius finite renouationem dominus teneatur, etiam nulla accidente prævia conventione codem modo accipienda est, cum scilicet heres, vel consanguineus proximior ultim. emphyteutæ, concurrit cum alio, simul emphyteum petente, non autem cum illi iam concessa est. Quod confir- matur * ex l. congruit 4. & l. fin. Codic. de locato predior. civil. libro undevicesimo & ex cap. 1. de locato & condito, que iuta in his tantum terminis, nempe dato concursu, veterem conductorem novo specialiter prefuerunt, contra regol. dict. l. m. cui, ut latè ostendi d. differtat. 13. à num. 28. & num. 9. Ex quibus hanc sententiam, seu declarationem verissimam censeo, quam ex dict. cap. 1. de natura feudi, cum similibus, & ex aliis fundamen- tis docuit Ludovicus Romanus conf. 70. viss. themate, & quasit numero tertio vers. His tam non refragantibus, quem referunt, & sequuntur Alexand. conf. 16. numero ultimum vol. 3. & conf. 3. num. 4. volum. 7. Corfetus in additione ad Abbat. in cap. bona memoria 4. de postulata, pra-**

num. 15.

num. 15. ff. de noui oper. maniat. & in l. petens 27. num. 10. vers. Et per illum Text. Cod. de part. & in l. num. 23. Cod. de iur. empbyt. Curtius senior. dict. conf. 47. num. 10. ad fin. vers. Et premissa etiam, Socin. junior conf. 6. num. 77. libro primus, Ludouic. Gozadinus conf. 39. num. 18. vers. 3. doctrina Bartoli, & conf. 71. num. 1. in princip. Hieronym. Gratius rescripta 96. num. 22. libro primo, Mattheus Afflitus decif. 392. num. 20. Ioannes Cephal. conf. 47. numero vltimo vers. Praeterea, lib. 1. Minifring. singul. obseruat. centur. 5. obseruat. 16. num. 3. & cem. 6. obseruat. 79. num. 5. Gregor. Lopez in 169. glos. 7. in fin. titul. 18. pars. 3. Iulius Clarus lib. 4. fin. 5. empbyteuti, quasit. 43. numero tertio versi. Quintino, Anton. Gabriel. dict. titul. de iure empbyt. conf. 1. num. 10. & 11. Philippus Portius dict. lib. 1. conclusio 12. limitatio. 2. Cephal. conf. 147. numero vltimo lib. 1. quem refert, & sequuntur Iosephus Ludovicus decif. Lucensi 63. numer. 24. Rolandus à Valle conf. 3. num. 131. vers. Secundus quod infra annum, volum. 1. Alexand. Trentacing. dict. refol. 1. de iure empbyteuti. num. 6. latifissione Caldini. Pereit. de renouatione empbyt. quasit. 5. ex num. 11. Camilcan. decif. 6. num. 422. in fin. pars. 2. Intrigiol. de feudi. dict. quasit. 64. num. 6. Henricus Rosenthal. de feudi. dict. cap. 7. conclusio 4. num. 12. cum relatis lib. O. Melchior Phebus decif. 29. numero quinto Camillus Borrellus in summa decif. tomo primo titul. 33. numero 27.

Quia tamen declaratio, ne præcedenti contraria sit, accepit distinctionem aliquorum casuum, non modico studio, nec vulgari attentione, & circumpræcisione à me considerata.

58 Primus casus est, cum proximior cognatus, vel heres vltimi emphyteute, vel feudatarij, emphyteusi, vel feudi vacacionem per illum mortem contingentem fecit, sed à domino statim renouationem petuit, sed ex intervallo, cum res integra non esset, sed alius præuenisset, cùque à domino, concessio facta fuisset, quo calu proprie procedit præcedens declaratio, ut renouationis aquitas tunc esset, ne locus fit anni spacio, idque ob cognati, vel heredis negligientiam, alteriusque diligentiam non dolosam. Sed iustum, neque iure improbatum, argument. Text. in l. quid autem 6. §. sciendum 7. illuc: *Vt qui debitam pecuniam recipit antequam bona debitoris possedantur, quanvis scien- tia, prædictaque solenda non efficiat, non timere hoc editum, sibi enim vigilant, & melioris in l. Papilius 24. vers. Sin vero in iste exigerit, easter credatores neglexerint exactiōnem, juncto Text. ibi. Id quod accepisti creditor, reuocare nullo modo posset, quoniam alij creditoris scanelegentia expensum ferre debent. & in vers. Quid ergo, ad finem, illuc. Si non exorserit, non reuocet, sed vigilant, meliorem meam conditionem feci, ius civile vigilans, scriptum est, ff. qui in fraud. credit. cum relatis ab Acerbi, in dict. 8. sciendum, verbo vigilans, & Gotofredo in dict. vers. Quid ergo, verbo vigilans, & in terminis plures ex his, qui præcedente declarationem negantur, saltem in hoc casu eam admittunt, ut viderit et apud Gozadinum conf. 86. numero 24. vers. Non obstat quod illa opinio, & alios, quos refert, & sequitur Trentacing. sic opiniones concilians dict. resolut. quinta, de iure empbyt. numero quarto, vers.*

59 Haec opiniones. Intra * quod autem tempus posse imputari negligientia proximiori, vel heredi in renouationem petendo post vacationis scientiam, ad iudicis arbitrium ex circumstan- tias pertinet, argument. Text. in l. ab i. libris

S 4 it

in capite primo, quo tempore miles, Iacobus Aluarottus in capite primo, numero sexto, qua fuit prima causa beneficij amitterendi, & in terminis nostris latissime Caldas Pereir. de renovationem emph. quæst. 6. ex numero sexto, ad 17. inclusuè, qui optimè rem explicat, & ad praxim applicat.

63 Idemque erit, in qualibet iusta impedimenti causa, propter quam quis intra annum à die scientie mortis impeditur renovationem petere, puta, mortis domini, infanta, iuxta absentia, capitulatio inimicitiam, & similibus, quemadmodum in feudo traditum est, in cap. 1. quo tempore miles, & capite, primo, §. ultim. de prohibita feudi aliena, in vñsib. fendor, vbi gloss. & Doctores latè explicant, latissime post alios prosequitur Camillus Borrellus in summa decr. 1. part. titul. 34. de feud. à numero 103. ad 134. & in terminis nostris optime Caldas Pereir. plures alias adferens impedimenti causas, & obiter non nulla in proposito vñtilia dubia absolvens, de renovatione emph. quæst. 5. à numero 13. & dcl. quæst. septimo, numero 18. 19. & 20.

64 Tertius, & ultimus casus est, cùm id ad quem renovationis petendae ius pertinet, vocationem ignoravit. Quo quidem casu anni, & die terminis ad illam pertendant interim ei minimè currit, non solum vbi res integra est, nec alij facta concessio, sed etiam vbi res integra est, nec debet per concessionem alij factam, cuius renovationem defuncti successor iusta annum, & die à tempore scientie mortis defuncti petere potest, vt excluso illo, fibi renovatione fiat; nec enim antea ipsi, vt pote ignorantia culpa, aut negligencia abscribi potest, cur alium non præveniret, aut cum eo non concurrevit, vt prælationem impetraret, quia * ignorantia nemo culpam aut negligientiam admittit, nec dannum, aut penam patitur. I. s. putator 31. in fin. ad l. Aquil. I. s. fideiinfraffor 29. §. si cum debitor, ff. mandati, l. fin. in fin. ff. de decreto, ab ordine faciendo, nec ignorans 10. in fine, illuc: Intelligi: de quo non cogitatis, nec spiculatur subscripti, nihil te perdidisse. Cod. de donat. capite secundo, de constituti in decretalib. & in 6. cum aliis, in proposito adductis à Crauet. conf. 226. numero septimo, Petr. Surd. conf. 150. numero 42. lib. 1. & conf. 43. numero 51. libro 4. & decr. 25. numero 30. Farinacio conf. 36. adgit Deus, numero 33. qui & alios Doctores tandem regulam tridentes, & exornantes adserunt; adeoque * annus ille in feudi, à quibus ad emphysatum argumentum sumimus, vñtilis tantum est à principio, siu à tempore scientie mortis praedecessoris dumtaxat currens, vt constat ex iuribus feudalibus, initio huius declarationis adductis, ac supponit Doctores ibidem relati, licet in progresso, cessante iusto impedimentoo, sit continuus, quia feria, & similia computantur, & iustum impedimentum dumtaxat subducuntur, quemadmodum ex paulo ante traditis colligere licet, ac resoluunt Iulius Clarus §. feudum quæst. 49. numero tertio, Henricus Rosenthal. de feudi capite sexto, concil. 46. cum rebus litteris, B. C. & D. Quomodo * procedit sententia Gozadini, & aliorum; quos pro opinionum conciliacione refer, ac sequitur Trentacinq. dict. resolut. quænta, de de iure emphysatum numero quarto, vers. Ha. opinione, cuius in primo casu minimus, dum opinionem asservant, etiam ne non integra locum esse turi petendi renovationem, interpretantur, vt proce-

dat nulla data negligenta non petentis; sentiunt namque ignorantem, vt pote in quo nulla negligenta dari potest, etiam re non integræ, sive cum alij concessio facta est, saltem intra annum, & diem à tempore scientie admitti ad renovationem petendam, illo excluso.

Sed & anni, & diei lapsum hoc in casu alij factæ concessio, dum vacatio ignoratur ab eo, cui renovationis ius competit, tunc deum tantum huius sententie authores nocere proximiiori volunt, qui intra id tempus eam concessionem non revocavit, cum talis concessio emphysatus, vel feudi vacantis per dominum facta est cognata, vel agnato remotori, secus si penitus extraneo facta sit, quo casu non minori tempore quam 30. annorum à iure petendi renovationem, ac renovationem in talis concessionis proximiorem exclusum esse existimat, vt in terminis resoluunt Anton. Gabr. conclusi. de iure emph. numer. 12. Alexand. Trentacinq. dcl. refel. 5. eiusdem tituli, numer. 6. Anto. Gamma decr. 117. numero primo, & secundum, Valafuscus consil. 101. numer. 3. vers. Præterea annus, Cald. Pereir. de renovatione emph. quæst. 6. numero primo, ducti argumento eius, * quod in 69 proximiore agnato, petere negligente revocationem alienationis feudi, vt si alienatio in alium agnatum remotorum facta sit, anno tantum excludatur, si vero in penitus extraneum, non minori spacio, quam 30. annos, docuit gloss. verbo per annum, capite primo, §. Tertius filios, si de feudi defuncti contentio sit, alij si de feudo fuerit contraria, recepta ab Andrea de Hernia, Baldo, & ceteris communiter, quemadmodum testantur, eandem sequunt Iacobus Aluarottus ibi, numero quarto, ad medium, vers. Oppono cum gloss. fin. Alex. consil. 15. numero 10. libro quinto, Decus consil. 395. numero ultimum, libro secundo, Isol. conf. septimo, numero vñtilis, volum. 3. Hieronymus Grat. rcp. 4. numero 72. libro primo, Franciscus Balbus de prescrip. 4. part. quarta principali, quæst. 12. principali, numero 19. Tiraq. de retract. consang. §. 1. gloss. 10. numer. 19. Iulius Clari. libro quarto, sentent. §. feudum, quæst. 42. numero 10. Mining. sing. obfornat. com. 4. obfornat. 85. numer. 1. ultra alios congregatos à Gabriele, Trentacinq. Gamma, & Pereir. pauli ante relatives, quibus addo Hartmannum Pistorum questionum iur. libro secundo, quæst. 8. numero primo, cum seqq. (quoniam ex. numer. 31. neruose defendat, non minore spacio, quam 30. annorum, praesciri tam iuri revocandi alienationem feudi, remotori agnato factam, quam iuri revocandi alienationem, que penitus extraneo facta est) & Henricum Rosenthal. (qui in hoc ab eo recedit, & communem sequitur) in tract. de feud. cap. 9. concil. 95.

Verum ego renovationis proximiорibus facti, & exornantibus adserunt, quam defendimus aduersus plures; qui absolvit eam in punto iuris nec incolerat quidem negarunt, longè plus aquo ab his extendi semper credidi, qui nedium re non integra, sive post factam quoque alteri concessionem locum ei esse volunt aduersus innumerous, qui illam si non absolutè, saltem hoc in casu, ultra nonnullos alios, non adserunt, quos ad finem tertiam declarationis retulimus, & sub distinctione querundam casuum hactenus probauimus; sed & ipsi renovationi ex gratia concessio tantum temporis indulgent,

quo

quo aduersus extraneum faltem possessorum exerci valeat, vt ferè inutilis huic videatur emphysatus, vel feudi vacantis legitimè à domino facta concessio, præter innumeræ lites, & contentiones, quas vero, ac legitimè titulo possidentibus huiusmodi resoluta pareret, contra notitiae iuris principia.

71 Nec argumentum, ex feudi alienatione, & vasallo in extraneum facta, vt 30. annorum spacio renocari à proximiore alienantis agnato possit desumptum, quicquam mouere debet. Tum quia id iure factis non probatur, nam Texi in dat. 8. Tertius filios, anni spaciū dumtaxat præscibit ad alienationis revocationem petendam, & licet loquatur de alienatione facta in agnatum remotorum, de qua ex facto dubitari contigit, idem tamen non male ex rationis identitate sensibile videtur potest de alienatione in penitus extraneum facta, cùm quod ad proximioren actinet, * non minus extraneus sit agnatus remotor, quam qui nulli fanguinis vinculo ei coniunctus est, argument. Text. in 5. ceteri, insit. de heredem qualis, & different. quod nunc latius disputare non vacat. Tum etiam, qui esti id faciat verum, adhuc inter viam, & alterum

72 casum longa discriminis ratio verfarat * quia in feudo antiquo, quod & paternum late dictatur, per vasallum alienato, in quo locus tantum est huiusmodi revocationi alienationis, iuxta ea, que in præcedente dissertatione, ad solutionem vñtilia argumenti late diximus, ius quæsumus est omnibus descendentiis in infinitum primi acquirent, tam per lineam transversalem, quam directam, cap. 1. §. hos quoque in fine, titule primo, do hic, qui feudum dare possunt libro primo, capite primo in princip. juncta versio. Quod ita intelligendum, titulo undecimo desuperioribus fratrum, vel gradibus succedentium in feudo, cap. 1. in fin. titulo 1. si vasallus feuda præterit, & cap. 1. vers. Præterea si quis, titulo 55. de prohibita feudi alienatione, libro secundo fendor. 1. 10. vers. Orosi decimos, titulo 26. pars quarta, cum his, quæ ultra Doctores oblige, ac plures alios obseruantur Iulius Clarus §. feudum, quæst. 49. per totam, Henricus Rosenthal. & Nicolaus Intrigiolus de feud. illo cap. 6. concil. 19. 30. & 35. per totam, iunctis ipsius notis locupletissimis, hic vero quæst. 1. ex num. 7. & hactenus de 4. declaratio.

73 Sexta & ultima declaratio sit, quam tradidere Francisus Ripa in l. 1. numero decimo tertio, ff. de privilegiis credit, & ab eo mutuari Anton. Gabriel, & Philippus Portius commun. conclusi. & regula iuri, ille liberto tertio, titulo de iure emph. conclusione prima, numero 28. hic vero libro primo conclusione decimocarta, in fin. Alexand. Trentacinq. verborum revolutionum libra tertio, sub eodem illo titulo, resolut. quinta, num. clausa, Borninus Calvanus decr. 6. al. 80. num. 414. & 426. parta, vt nimirum renovatione emphysatus finis non sit facienda pro iisdem conditionibus, vel pensibus, que in primo instrumento concessionis emphysatice continentur, sed pro his potius, que tempore renovationis facienda, vel occurrit ab extraneo, vel reperitentur communiter.

74 Ceterum hæc declaratio ferè inutilis ac frumentaria reddi videatur; ob limitationem ei subiectam ab codem Ripa in dict. 1. i. à numero decimo quarto, vers. Quod dicendum, & quæ ad numerum decimum secundum inclusum, & in tractatu de peste, cap. 4. de remedii præterianis contra peste, num. 257. cui accedit etiam Alexand. Trentacinq. dict. resolut. quinta, num. clausa, versic. Hæc quinta declaratio, vt non procedat, cum fundus, ab initio in emphysatum datus, vel terribilis, & inutilis erat, vel non ita vñtilis, & fructuefus, ac postea effectus est ob impensas, & meliorationes

75 mro 95. Cod. de boni matern. Id quod * longè alterum se habet in emphysatus, vel feudo, per emphysatum, vel feudi vacantis motem vacantibus, ad quo ad dominum legitimè desolutis, ac per eum alteri concessis, quia cum talis concessio proximiore, vel heredi defuncti non praenudicit quod ins scitum, quippe quod limitatum fuit ad illius vitam, ac proinde morte censit. fuit, sed solum quoad ius querendum per renovationem, que ei ex exactitate tantum, merita quoque benevolentia debetur, vt sapè diximus, consequenter non poterit ei ius competere ad revocandam concessionem alteri factam, prout competit agnato proximiore ad revocandam alienationem feudi, ad se post vasalli mortem ex primi acquirentis pacto pertinens, quo proinde abique proprio ipius facti priuari non debuit, ex regula id quod nostrum 11. ff. de regul. iuri, cum similibus, sed tantum ad prælationem ex gratia impetrandum amoro quoque possidente, qui se ignorant, aut legitimè impedit, quominus cum eo ad renovationem petendam concurret, à domino investitus fuit, ad quod quidem factis est, ei anni & diei spaciū indulgeri (cum nec maius concedatur vasallo, in iniquitate maioribus suis facta comprehenso, ad perendam necessariam eius renovationem, seu confirmationem, * quia in signum recognitionis, fidilitatem sub iuramento denud domini præsterit, sub ipsius etiam feudi amicione, cap. 1. in princip. titulo 24. quia factis prima via beneficj ambivit. & titulo 40. de capituli Comitatis & cap. 1. vers. Præterea si quis, titulo 55. de prohibita feudi alienatione, libro secundo fendor. 1. 10. vers. Orosi decimos, titulo 26. pars quarta, cum his, quæ ultra Doctores oblige, ac plures alios obseruantur Iulius Clarus §. feudum, quæst. 49. per totam, Henricus Rosenthal. & Nicolaus Intrigiolus de feud. illo cap. 6. concil. 19. 30. & 35. per totam, iunctis ipsius notis locupletissimis, hic vero quæst. 1. ex num. 7. & hactenus de 4. declaratio.

76 Sexta & ultima declaratio sit, quam tradidere Francisus Ripa in l. 1. numero decimo tertio, ff. de privilegiis credit, & ab eo mutuari Anton. Gabriel, & Philippus Portius commun. conclusi. & regula iuri, ille liberto tertio, titulo de iure emph. conclusione prima, numero 28. hic vero libro primo conclusione decimocarta, in fin. Alexand. Trentacinq. verborum revolutionum libra tertio, sub eodem illo titulo, resolut. quinta, num. clausa, Borninus Calvanus decr. 6. al. 80. num. 414. & 426. parta, vt nimirum renovatione emphysatus finis non sit facienda pro iisdem conditionibus, vel pensibus, que in primo instrumento concessionis emphysatice continentur, sed pro his potius, que tempore renovationis facienda, vel occurrit ab extraneo, vel reperitentur communiter.

77 Ceterum hæc declaratio ferè inutilis ac frumentaria reddi videatur; ob limitationem ei subiectam ab codem Ripa in dict. 1. i. à numero decimo quarto, vers. Quod dicendum, & quæ ad numerum decimum secundum inclusum, & in tractatu de peste, cap. 4. de remedii præterianis contra peste, num. 257. cui accedit etiam Alexand. Trentacinq. dict. resolut. quinta, num. clausa, versic. Hæc quinta declaratio, vt non procedat, cum fundus, ab initio in emphysatum datus, vel terribilis, & inutilis erat, vel non ita vñtilis, & fructuefus, ac postea effectus est ob impensas, & meliorationes

rationes, in eo factas ab emphyteuta, sed renatio tunc eius heredi vel consanguinito facienda sit pro antiqua potius pensione, etiam alius meliorem obtulerit, correspondentem valori rei meliorate; cum fere semper contingat, fundum in emphyteusis datum, impensa, & labore emphyteute meliorem effici. Imd emphyteusis origo nulla alia sit, quam rem ad meliorandam dare, inde sic dicta, vel ab emponemate, dictione Graeca, que Latine idem valeret quod melioratio, ut notat Auctinus Authentic. de non alienand. §. Scire autem, verbo meliorationum, collat. 2. & in 5. adeo autem, verbo emphyteusos, mutu. de locatione & conditio, communiter, receptus ut constat ex Speculatore rit. de emphyteusi (alios de locato, & non aliqua) numero 2. & alii pluribus, quos referunt, & sequuntur Aluarius Valafe, de iure emphyt. quatuor secundas, numero secundo. Vel non dissimiliter ab alio verbo Graeco emphytēm, quod Latine significat implantare, & inferre, ac genuinum ponere, ut voluit Zelius Rhodigin. antiquarum letitionum, libro septimo, cap. ultime, ad finem, ac probantur magis Mate. Anton. Nat. confil. 49. numero sexto, vers. In quo tamen, tomo primo, Alciat. p. 100. libro primo, cap. 36. Iohannes Corrai. in l. ei qui numero 20. ff. de seruitutibus, iuncto libro primo miscellaneis, cap. 21. numero secundo & quarto. Franciscus Conanus comment. iur. civil. libro septimo, cap. duodecimo, numero secundo post principium, Stephanus Forcatulus in neciemaria iuris, dialogo nono, numero quarto, & post post alios Valafe. dist. quatuor secunda, numero tertio, & vita eos Mantic. de contractibus libro 22. titulo 1. numero 1. Domin. Antonius Pichardus in dist. 5. adeo autem, numero 10. & 11. Unde raro, aut nuncquam eucuerit, renouationem fieri pro noua pensione, respondentes valori presenti, sed fere semper fieret pro antiqua, contra regulam in declaratione propositam. Acedit, quod cum finita emphyteusis, finitus fuerit ius emphyteutae, argument. l. fin. 8. fin. si quis, Cod. de locazione præsorum ciuium, libro 11. sufficere debuit heredi, renouationem cui tibi coaccedi pro pensione, quam alius offert, ut & fit in dict. §. scire, verste. Si vero pro tali, & in l. 4. eiusdem tituli, abique eo, quod pro antiqua illam ei dominus facere cogitat; quo argumento limitationem illam durissimam tandem vocat, neque admittit Ripa libi contrarium dicitur, sed remedis præferuntur, contra p. 107. inuncto n. 260. post med. vers. Aut non vult solnere,

8. Sed adhuc prefata limitatione, verissima est, quam post plures alios probat optime Petrus Barbola in l. 2. Cod. de prescription. 30. vel 40. annam a numero 389. & 392. ex eo potissimum, quod non sit verum, finita emphyteusis temporalis, meliorationes in re emphyteutica factas pertinere ad dominum, ut falsò præsupponit Ripa ubi proxime, per iura, que in temporali locacione, non vero in emphyteuti loquuntur, quorum intellectum in l. 12. dissertatione, late profecti sumus, nam imd pertinent ad facientem, & eius heredes, etiam extraneos, quemadmodum in fundo probat Text. in cap. si usulam, titulo 28. hic finitur lex, libro secundo fundam, unde & in emphyteusi idem communiter Doctor tradidit, vide licet ex Speculatore iuris de emphyteusi, numero 157. Baldus & Angelus in l. Senatus 41. §. Marcellino, in fine, per illam quoque Text. ff. de legatis 1. lausone in l. 2. numero 27. vers. Si au-

tem finita, & nonero 32. Cod. de iure emphyteutico, & alii, quos referunt, & sequuntur, recessiūm hanc sententiam, præiisque seruatam dicentes Iulius Clarus §. emphyteusis, quaf. 45. numero primo, vers. Si vero, ac numero secundo & 3. fundam, quaf. 88. numero primo, Petrus Dueñas regula 237. Pinellus in l. 2. Codice de refend. evanđelio, secunda pars, capite tercio, numero secunda, Aluarius Valafe, de iure emphyt. questione 25. numero 6. Anton. Gamma decis. 22. numero primo, vers. Video tamen, decis. 41. numero septimus, & decis. 71. ex numero primo, Borgognino Caluacanus decis. 6. al. 80. numero 71. secunda pars, Andreas Gaill. praticum obervationata libro secunda, obseruantur 121. numero decimo quinto, vers. Si vero, Camillus Bottellus in summa decisione, 1. part. titulo 33. a numero 222. Antoninus de Amato, immumeros cumulatos, variatione forensium resolutionum libro primo, resolut. 14. numero primo, cum senioresibus, plures quoque concordit Blasius Flores de Mena, in additione ad Gammam, decis. quarta, numero tertio, & dict. decis. 22. quicquid contrarium defendat Fachin, quem Antoninus de Amato falso pro se fecit, commensuratur, iuri libro primo, esp. 52. à vers. Verum istis; atque ita non debet huiusmodi meliorationis heres initius priuari, contra regulam, id quod in libro primo ff. de regul. iur. cum encl. quemadmodum priuaretur, si non luxur antiquum rei valorem sed iuxta praesentem, quem meliorationes ipse ad eam pertinentes præstinentur, pensionem solueri cogentrum argument. Text. in l. fin. vers. Similiter, illuc: Ne dolente diligenter operam suam agri adiutori entera, nec diligenter suam flos darantur indicantes intelligent. Cod. de aliis dignis, in l. quicunque 7. l. qui fundis 9. & l. fin. Cod. de noni agro deferto, libro 11. cap. ad ames 7. de rebus Ecclesiæ, iunctis que circa haec iura in praecedent. dissertat. latè discussis.

8. Non huiusmodi limitatione retenta, iniutus superius redditus redditor. Tum quia, eti emphyteusis origo illa fuerit, ut res ad meliorandum derit, plerumque tamen euenit, res valde fertiles, & viles ab initio in emphyteusis dari, nec eas meliores reddi, imd quandoque deteriores ex ignania possessorum (quo tamen deteriorationis causa renouationis aquitas cessat, ut differat. 13. in finitimum annos 26.) aut valoris incrementum a tempore accipere absque maiore possessorum impensa, quam necessaria ad rem sustinendam, ut annuum inde commenditatem capiant, nec tamen idem minus propriæ emphyteusis dicetur, ut multis probat Valafus de iure emphyt. quaf. 1. & 2. utique numero quinto quo sive casu nullus facta meliorationis in re emphyteutica, sed a solo tempore producite, eti renouationis aquitas generaliter locum habeat, non tamen erit nostra limitatione locus, ut renouatio sit facienda pro antiqua pensione, sed declarationi potius, ut fiat inspecto valore presenti. Tum etiam, quia eti denus, rei emphyteutica impensa, & labore emphyteute efficiam finisse meliorem, adhuc tamen limitatione locus non est in emphyteusi familiari, quo ad descendentes primi acquirentis, etiam non heredes pertinet, sed in hereditaria merci, vel mixta que ad heredes tantum familiae, vel extraneos respectuè denouatur; tamen cum ipsa per mortem ultimi possessoris extincta, his tantum renouationis ius competat,

DISSERTATIO XVII.

De conductore Regiorum vestigialium, aliorumve iurium fiscalium, aut publicorum cui ex secunda licitatione (vulgò de segundo remate) addita sunt, an adiectione quartæ partis (vulgo la puxa del quarto) ab altero facta, eti pro codem augmentatione præferendum sit?

SUMMARIA.

1. Fatti species referuntur.
2. Ius retrahendi rem samel alteri adjudicatum edidit, & quare?

- 1 Contratus semel perficitus immuto eo, ch. ius ex illo quatuor est, rescindit non potest. ibidem.
- 2 Disponere, aut facere aliquid de robis suis nomine invictus cogit, ibid.
- 3 Ius illud non competit nisi in casibus in iure expressis.
- 4 Quod in locationibus Regiorum vestigialium competit, Regis legibus expressum non est, illeque nominatio referuntur, & expendantur.
- 5 Lex 6. &c. titul. 9. non compilationis, incipitatio iurium Regalium concilii oppidorum, speciali Principis beneficio ad hoc imperato, permittentes expendantur, & num. 7. ad finem.
- 6 Precibus suis impetratur quod iure communi conceditur & de intellectu num. 37.
- 7 Parladores referunt, negans priori conductori Regiorum vestigialium ius prælacionis pro adiectione quartæ partis ab altero facta, & pro eo adducuntur praxis relata ab Andrea de Barculo.
- 8 Decret. Hispalensis in casu propriei referuntur.
- 9 Conductor primus prædiorum fiscalium, & publicorum, sequenti conductori pro pretio augmento ab illo facto iure communi preferitur, speciali equitatibus ratione, contra communites regulas.
- 10 Ratio eadem ubi vigerit, & idem ius statutum videtur. ibid.
- 11 Affitto nulla in fisico, vel Republica datur, uni magis quam alteri ipsorum bona locandi, ut in pratinis locatoribus datur, & quare?
- 12 Interesse pecuniarium tantum confidatur in administratione, & locatione bonorum Principis, vel Republica. ibid.
- 13 Hoc cessante, prævalit aquitas naturalis, qua dictat, ut primus conductor sequenti pro pretio augmento ab hoc facto preferatur, & quare?
- 14 Ratio has non minus locum obtinet in locatione iurium fiscalium, & publicorum, & quare?
- 15 Bonorum appellatione, iura, & actiones comitantur. ibid.
- 16 Iura gabellaria, & similia Principis, vel Republica, cum perpetua sint, ad instar immobiliarum habentur, & super eis, velut talibus census consignatus imponi posset.
- 17 Condutor, etiam ad medicum tempus cuiuslibet loci, aut iuris publici, vel fiscalis, in quodam in re, sive utile eius dominum, vilemque in rem actionem consequitur, qua ratione in instar directi domini indicari debet, si demque prærogativis proportionabiliter gaudere.
- 18 Dominus directus prælacionem habet in fructibus ex fundo a se locato percepit, ut pro ab altero oblati potius sibi quare?
- 19 In emptione meliorat, cit in re emphyteutica pro pretio ab i. factum sibi prædicere.
- 20 Ius habet redimendi, sive in casibus iure permis, extraneo empore.
- 21 Locatio, & secunda ada